

Integration- och
arbetsmarknadsförvaltningen
Charlott Adolfsson

2025-02-25

Dnr AN 2024-249
Dnr SON 2024-1339
Dnr KS 2024-817

Arbetsmarknadsnämnden
Social- och omsorgsnämnden

Motion (SD) - Bli bättre på att informera om återvandringsstödet, svar

Förslag till arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut tillstyrks.

Förslag till social- och omsorgsnämnden beslut

1. Socialförvaltningens förslag till beslut tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningens och Socialförvaltningens förslag till beslut tillstyrks

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås med hänvisning till att informationsinsatser som dessa i nuläget inte faller inom ramen för kommunens integrationsuppdrag samt att det bedöms mer effektivt att invänta utfallet av regeringens satsningar under 2025

Ärende

Chris Dahlqvist (SD) och Sami Scharin (SD) föreslår i en motion daterad 2024-10-16 att kommunfullmäktige beslutar att:

- Uppdra åt kommunstyrelsen att utforma en regelbunden informationsinsats till relevanta målgrupper om aktuella möjligheter till stöd för återvandring.

I motionen lyfts att Sverige och Linköping under lång tid har tagit emot fler invandrare än vad vi haft kapacitet att integrera i samhället. Ett resultat av det är att många lever i utanförskap och kanske har en känsla av att de hellre skulle vilja flytta tillbaka till sitt hemland igen. Det finns medel och stöd att söka från Migrationsverket för att kunna återvända för de som önskar det. I motionen hänvisas till att återvandringsstödet är höjt genom höstbudgeten

2024 och att det då borde vara prioriterat att informera målgruppen om deras möjligheter att söka detta stöd.

I höstbudgeten 2024 framgår att regeringen avser att kraftigt höja bidraget för återvandring under 2026 och att man under 2025 kommer att tillföra Migrationsverket medel för informationsinsatser och administrativa kostnader med syfte att öka kunskapen om återvandringsstödet. En nationell samordnare ska utses som kommer ha i uppdrag att sprida information, ta fram kunskapsunderlag och att samverka med kommunerna i återvandringsarbetet. Relevanta myndigheter ska också få i uppdrag att informera om möjligheten till frivillig återvandring.

I nuläget ligger inte informationsinsatser om detta inom ramen för arbetsmarknadsnämndens eller kommunens integrationsuppdrag. Dessutom bör slutsatser från betänkandet (SOU 2024:53) beaktas i detta beslut. I betänkandet problematiseras kring att insatser kopplat till ett ökat återvandringsstöd kan få negativa effekter på migranters förtroende för myndigheter i Sverige. Med det som utgångspunkt samt att det bedöms vara mer effektivt att invänta vad utfallet blir av de satsningar på området som regeringen avser att genomföra under 2025 är förslaget att motionen ska avslås.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse – Motion (SD) - Bli bättre på att informera om återvandringsstödet,
svar, 2025-02-25

Bakgrund

Ett av Migrationsverkets uppdrag är att stödja enskilda personer så att de själva ska kunna avgöra om och när de vill återvändra. Det stöd som Migrationsverket tillhandahåller för frivillig återvandring riktar sig till personer som av något skäl har ett tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd i Sverige. Personer som har blivit beviljade svenska medborgarskap, har uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet och/ eller har tillräckligt med egna pengar för att betala resan eller har skulder i Sverige kan inte få bidrag. För att ansöka måste personen ha ett giltigt hemlandspass, visum för de länder som passeras på vägen. Vid flytt från Sverige återkallas permanenta uppehållstillstånd och skyddsstatusförklaring.

Migrationsverket kan ge ekonomiskt stöd till olika organisationer som önskar driva projekt med syfte att främja frivillig återvandring genom till exempel informationsspridning, utbildningsinsatser och insatser som underlättar reintegration under en inledande period.

Regeringen har under hösten 2024 mottagit ett betänkande av Utredningen om översyn av incitamentsstrukturerna för frivillig återvandring (SOU 2024:53). Betänkandet bereds för tillfället i Regeringskansliet. Under tiden vidtar regeringen vissa åtgärder för att nå målsättningen att öka den frivilliga återvandringen. I höstbudgeten 2024 framgår att regeringen:

- Avser att under 2026 kraftigt höja bidraget för återvandring från maximalt 40.000 kronor/familj till 350.000 kronor.
- Under 2025 kommer Migrationsverket tillföras medel för informationsinsatser och administrativa kostnader med syfte att öka kunskapen om återvandringsstödet.
- Ska utse en nationell samordnare som kommer ha i uppdrag att sprida information, ta fram kunskapsunderlag och att samverka med kommunerna i återvandringsarbetet.
- Avser att ge relevanta myndigheter i uppdrag att informera om möjligheten till frivillig återvandring.

Sverigedemokraterna yrkar i en motion daterad 2024-10-16 att kommunfullmäktige beslutar att:

- Uppdra åt kommunstyrelsen att utforma en regelbunden informationsinsats till relevanta målgrupper om aktuella möjligheter till stöd för återvandring.

I nuläget ligger inte informationsinsatser om detta inom ramen för arbetsmarknadsnämndens eller kommunens integrationsuppdrag. I det ovan nämnda betänkandet problematiseras också kring att insatser kopplat till ett ökat återvandringsstöd kan få negativa effekter på migranters förtroende för

myndigheter i Sverige. Med det som utgångspunkt är bedömningen att det mest effektiva är att invänta vad utfallet blir av de satsningar på området som regeringen avser att genomföra under 2025.

Ekonomiska konsekvenser

Med förslaget att motionen avslås uppstår inga ekonomiska konsekvenser.

Kommunala mål

Förslaget till beslut knyter an till de övergripande målen inom målområde Medborgare, Ekonomi och Verksamhet.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget att avslå motionen med hänvisning till regeringens föreslagna informations- och kunskapshöjande insatser bedöms inte påverka jämställdhetsaspekter inom kommunens rådighet.

Samråd

Samråd har, under ärendets beredning, skett med Socialförvaltningen och Hållbarhetsenheten på Kommunledningsförvaltningen. Alla involverade är eniga om förslaget till avslag.

Samverkan/information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Ärendet har inte påkallats i förvaltningens samverkansgrupp.

Kommunledningsförvaltningen

Integration- och
arbetsmarknadsförvaltningen

Paul Håkansson

Mikaela Schullström

Socialförvaltningen

Yvonne Thilander

Beslutet skickas till:
Motionären
Kommunstyrelsen